

Saksframlegg

ETABLERING AV RETURSENTRE FOR ASYLSØKERE

Arkivsaksnr.: 11/9741

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet fraråder etablering av retursenter for asylsøkere i Trondheim kommune.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Bakgrunn

Regjeringen har besluttet at det skal etableres retursentre for asylsøkere med endelig avslag på sin asylsøknad. UDI er nå i gang med å innføre den nye ordningen. Dette framgår i et informasjonsbrev fra UDI datert 3.2.2011 til alle norske kommuner. Informasjonen fra UDI er på et generelt grunnlag og ikke en konkret henvendelse til Trondheim kommune. Den nye ordningen innebærer at alle asylsøkere med endelig avslag flyttes fra ordinære mottak til retursentre i påvente av at de reiser hjem.

Målet for etablering av disse sentrene er å *alminneliggjøre* at asylsøkere med endelig avslag skal reise fra Norge, og at flere velger frivillig retur. Dette skal skje ved å sørge for at beboerne får tilstrekkelig informasjon til å ta beslutning i forhold til sin status og situasjon i Norge og ved å motivere for frivillig retur. På disse retursentrene vil integreringsperspektivet falle bort. Enslige mindreårige er unntatt denne ordningen.

UDI opplyser at det bor i dag ca. 3500 asylsøkere med endelig avslag på ordinære mottak. Opprettelse av retursentre vil medføre at det vil bli behov for færre ordinære mottak. Videre vil det innebære behov for omgjøring av ordinære mottak til retursentre. De planlagte retursentrene vil i likhet med ordinære mottak ha plass til 100 til 150 personer. Personer som omfattes av Dublin-forordningen er ikke målgruppe for retursentre.

Retursentrene vil ligne på ordinære mottak når det gjelder standard, bemanning, aktiviteter og beboersammensetting. Etablering av retursentre vil skje gjennom offentlig anbudskonkurranse. UDI planlegger den første anbudskonkurransen i løpet av februar 2011 og målet er å etablere 15 retursentre i denne omgang. UDI opplyser videre at det er ønskelig å etablere retursentrene i alle regioner i landet. Lokalisering av disse sentrene vil være avhengig av tilbudene fra anbudskonkurransen.

Trondheim kommune er i dag vertskommune for to asylmottak. Trondheim mottakssenter med hovedbase på tidligere Sandmoen Camping er et ordinært mottak og har per i dag avtale med UDI om 310 plasser. Mottaket drives av HERO Norge AS. Persaunet statlig mottak er et transittmottak og har plass til 180

Trondheim kommune

personer. Per dags dato bor det ca. 100 asylsøkere der, men antallet vil øke. Beboerne består hovedsakelig av personer som omfattes av Dublin-forordningen, kalt ”dublinere”. Transittmottaket drives av LINK AS.

Kommunale tjenester ved etablering av retursenter

Som vertskommune for et retursenter skal kommunen tilby beboerne tolketjenester, helsetjenester, barnevernstjenester og grunnskole til barna. Asylsøkere med endelig avslag har begrensede rettigheter til helsehjelp. Ved etablering av et retursenter gis det et tilskudd som tilsvarer vertskommunekompensasjonen for ordinære mottak.

Vurdering

Selv om det ikke foreligger en konkret henvendelse om etablering av retursenter i kommunen, mener rådmannen at kommunen bør vurdere konsekvensene av en slik etablering.

I dag yter flere kommunale enheter ulike typer tjenester til beboerne på Trondheim mottakssenter og Persaunet statlig mottak. Som vertskommune for Trondheim mottakssenter har kommunen ansvar for tolketjenester, helsetjenester, norskopplæring og barnevernstjenester til beboerne på mottaket. For Persaunet gjelder de samme tjenestene, men ikke norskopplæringen.

Flyktningehelseteamet, Barne- og familietjenesten Heimdal forvaltning, Barne- og familietjenesten Heimdal tiltak, Helse og velferds kontor Heimdal, Helse og velferds kontor Midtbyen, Kattem skole, Enhet for voksenopplæring, Enhet for legetjenester og smittevernsarbeid er de enhetene som har ulike typer ansvar overfor beboere på de to mottakene. I tillegg er det behov for spesialisthelsetjenester og oppfølging over tid for enkelte asylsøkere, både når det gjelder ”ordinære asylsøkere” og dublinere.

I tillegg til ansvaret overfor beboerne på de to nevnte asylmottakene, bosetter kommunen årlig mellom 200 – 250 flyktninger med lovpålagt krav om introduksjonsprogram, norskopplæring, annen kvalifisering, skole, helsetjenester, tolketjenester, barnevernstjenester med mer.

Etablering av et eventuelt retursenter i Trondheim vil presse det kommunale tjenesteapparatet ytterligere. Rådmannen mener at det kommunale tjenesteapparatet ikke har kapasitet til å håndtere og yte bistand til flere virksomheter relatert til asylsøkere i kommunen. Trondheim er allerede vertskommune for to relativt store virksomheter knyttet til asylsøkere.

Konklusjon

Rådmannen fraråder etablering av retursenter for asylsøkere med endelig avslag i Trondheim.

Rådmannen i Trondheim, 17.02.2011

Helge Garåsen
rådmann/kommunaldirektør

Reza Monajemi
rådgiver

Trondheim kommune

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

... Sett inn saksutredningen over denne linja